

Datum
2025-12-10

Ärendenr
MSB 2025-13189

Ert datum
2025-09-30

Er referens
LI2025/01587

Enheten för planering (KC-ST-PL)
Carl-Gustaf Erixon
010-240 4435
carl-gustaf.erixon@msb.se

Regeringskansliet
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
103 33 Stockholm

MSB remissvar på förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026–2037

Sammanfattning

MSB har följande huvudsynpunkter på Trafikverkets förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026–2037:

- MSB instämmer med planens satsningar på klimatanpassning kopplat till underhåll och vidmakthållande.
- MSB noterar att totalförsvarets behov har varit ett kriterium i Trafikverkets bedömningar av objekt. Samtidigt har objekt som inte är transportpolitiskt motiverade utan i huvudsak syftar till att stärka militärt eller civilt försvar avgränsats bort i planen i enlighet med regeringens direktiv. MSB har förståelse för denna avgränsning, men vill ändå understryka behovet av en helhetssyn i framtida planeringsprocesser – både inom transportområdet och inom andra sektorer. De särskilda krav och kostnader som följer av totalförsvarets behov bör så långt möjligt hanteras inom samma planverk.

MSB har inga synpunkter på myndighetens redovisning av regeringsuppdraget om att utforma ett stöd till investeringar i ombordutrustning för ERTMS.

Avsnitt 9.3. Funktionsmålet

MSB välkomnar planens satsning på klimatanpassning kopplat till vägunderhåll, vidmakthållande av järnväg och trimningsåtgärder på sammanlagt 6,4 miljarder. Exempel på åtgärder inkluderar skötsel och utbyte av trummor, skötsel av sidoområden, trädsäkring och erosionsskydd.

Den nationella säkerhetsstrategin inkluderar klimatanpassning som målbild för att göra Sverige motståndskraftigt mot klimatförändringar. Den nationella risk- och sårbarhetsbedömningen konstaterar att klimatförändringarna påverkar säkerhet och beredskap på många och komplexa sätt, och att utan anpassning riskerar system och infrastruktur för viktiga samhällsfunktioner att bli mer sårbara både i normalfallet och för störningar.

MSB vill uppmärksamma möjligheterna att vidta klimatanpassningsåtgärder inom ramen för större namngivna investeringarna i infrastruktur, exempelvis vid ny- eller ombyggnation samt standardhöjning. Dessa kan vara av stor vikt för att hantera risker och anpassa transportsystemet till ett förändrat klimat.

I infrastrukturprojekt kan det också vara viktig att betrakta klimatanpassningsåtgärder i ett större sammanhang som på landskapsnivå eller avrinningsområde, exempelvis för att vidta åtgärder uppströms en anläggning eller i ett skogsområde intill. MSB vill i sammanhanget betona vikten av samverkan med olika aktörer och samordning med övriga klimatanpassningsåtgärder. Detta för att åstadkomma riskreducerande och robusthetshöjande klimatanpassningsåtgärder som är kostnadseffektiva, ändamålsenliga och utformade utifrån ett helhetsperspektiv.

Avsnitt 9.8 Effekter för totalförsvaret

MSB vill betona att totalförsvarets behöv behöver integreras i planeringen av all samhällsviktig verksamhet, även i stora infrastruktursatsningar.

I direktiven till planen ingår att totalförsvarets behov ska beaktas. MSB noterar att Trafikverket använder totalförsvarets behov som ett av flera bedömningskriterier i prioritering av objekt.

Samtidigt beskriver direktiven att objekt som inte är transportpolitiskt motiverade, utan i huvudsak syftar till att stärka det civila eller militära försvaret, inte ska ingå i planen. Dessa ska i stället bedömas och finansieras i särskild ordning. MSB har förståelse för denna avgränsning, men vill ändå understryka behovet av en helhetssyn i framtida planeringsprocesser – både inom transportområdet och inom andra sektorer. De särskilda krav och kostnader som följer av totalförsvarets behov bör så långt möjligt hanteras inom samma planverk, vid behov i ett särskilt avsnitt eller bilaga.

Slutligen noterar MSB att isbrytarförmågan stärks, vilket är en viktig och positiv aspekt för en starkt försörjningsberedskap och därmed även totalförsvaret.

I detta ärende har generaldirektör Mikael Frisell beslutat. Carl-Gustaf Erixon har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också tillförordnade avdelningschefen Tomas Ahlberg och tillförordnade enhetschefen Anna Öhman deltagit.

Mikael Frisell

Carl-Gustaf Erixon